

Bruselj, 22. marec 2023

Spoštovani,

politična skupina Renew Europe je danes, 22. marca 2023, v Evropskem parlamentu organizirala izmenjavo mnenj glede Evropskega akta o svobodi medijev s strokovnjaki s področja medijev; akademiki, novinarji in novinarskimi združenji ter predstavniki industrije.

V nadaljevanju vam pošiljamo povzetek uvodnega nagovora podpredsednice Evropske komisije Vere Jourove ter prvega panela, ki ga je vodila evropska poslanka Irena Joveva (Renew Europe/Svoboda), ki je tudi poročevalka v senci za omenjeni akt na vodilnem odboru, odboru za kulturo in izobraževanje.

Po besedah komisarke Jourove Akt o svobodi medijev govori o skupnih načelih in standardih po vsej Evropski uniji, ki bodo medijem in novinarjem omogočali svobodno opravljanje svojega dela. "Prvič v zakonodaji Evropske unije določamo, da se države članice ne smejo vmešavati v uredniško politiko in odločitve medijev. Želimo, da države Unije postavijo objektivnejša merila za imenovanje nadzornih in upravnih odborov. Akt navaja tudi, da mora biti financiranje javnih medijev zadostno, predvidljivo in temelječe na smernicah Sveta Evrope, ki so jih podpisale vse države članice. Predlagamo tudi jasne določbe z močnejšimi zaščitnimi ukrepi proti nadzoru nad novinarji," je med drugim dejala Jourova ter izpostavila tudi zahtevo po večji preglednosti lastništva medijev.

Prva panelistka, profesorica Beata Klimkiewicz (Poljska) se je osredotočila na moč medijev pri interpretiranju družbenopolitične realnosti: "Od njihove razlage je odvisna naša percepcija sveta okoli nas. Javnost od medijev pričakuje verodostojnost in delovanje v skladu z določenimi standardi profesionalnega delovanja." Nadaljevala je z izpostavitvijo pomena razporejanja gospodarskih sredstev medijskih hišam, zaradi česar postanejo ranljivi ter izpostavljeni tujemu vmešavanju in manipulaciji. "Področje dodeljevanja ekonomskih sredstev medijem kliče po večji preglednosti in poštenem dodeljevanju državnega oglaševanja. Težave s preglednostjo financiranja medijev se pojavljajo po vsej Uniji," je opozorila govorka.

Medtem je profesor Marko Milosavljević povedal, da je interpretacija deljene vsebine v javnosti v veliki meri odvisna od medija, ki jih podaja, ter samoregulacije, ki je velikokrat nezadovoljiva ali celo odsotna. "Močne – včasih tudi neodgovorne – spletne platforme se lahko arbitrarno odločajo, kako, kje in zakaj bo neka medijska vsebina objavljena ali – še več – nedostopna, blokirana," je posvaril. Spregovoril je tudi o pomenu trdnega medijskega okolja in profesionalnega novinarstva za demokratične družbe ter izpostavil univerzalno naravo težav medijske svobode, ki jih mora EU nasloviti enotno, podobno, kot je to storila z Aktom o digitalnih storitvah: "Pomembno je, da imamo univerzalni evropski dokument, pravno podlago za vse države Unije, ne glede na to, ali imajo vse ali zgolj nekatere države članice težave z ustreznim reguliranjem področja medijev."

**renew
europe.**

Gabor Polyak z Univerze v Pecu pa je dejal, da v Evropski uniji brez medijske svobode ni svobodnega medijskega trga, ni svobodnih in poštenih volitev in ni jamstva za zaščito pred zlorabo evropskih sredstev. "Trenutno imamo raznovrstno nacionalno zakonodajo, ki kljub njenemu obstoju omogoča krepitev neliberalnih populistov. Predlog Komisije je treba izboljšati in poiskati kompromis med interesi držav članic, da zapolnimo potrebo po krepitevi medijske svobode v Evropi," je še navedel. Po njegovi oceni bo najpomembnejša naloga novoustanovljenega nadzornega organa spremljanje in objektivno ocenjevanje nepristranskosti informativnih dejavnosti medijev.

Evropska poslanka Joveva pa je poudarila, da države članice nosijo odgovornost spoštovanja in varovanja temeljnih vrednot Unije, kamor sodijo tudi svobodni mediji: "Znotraj enotnega trga potrebujemo skupen niz pravil in regulativno sodelovanje, saj to, kar se zgodi v eni državi članici, (lahko) vpliva na druge in tudi na Unijo kot celoto. Medijem moramo dati posebno mesto na našem trgu ter zagotoviti jasno transparentnost in javni nadzor zadev, kot so medijska koncentracija, lastništvo medijev, dodelitev državnega oglaševanja in v zvezi s spletnimi platformami."

Poslanka je pojasnila, da bo treba najti skupna in splošna načela, ki bodo veljala za vse in bodo dopolnjevala zaščitne ukrepe. Z njimi in sodelovanjem med regulativnimi organi – ob pomoči stroke – lahko le izboljšamo evropske standarde za medije, je sklenila Joveva.

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva

Irena Joveva
poslanka Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke

Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si